

UCHWAŁA NR 181/XXXI/2021
RADY MIEJSKIEJ W BLACHOWNI

z dnia 27 stycznia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie dla Gminy Blachownia na lata 2021-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020, poz. 218 z późn. zm.),

Rada Miejska w Blachowni
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Blachownia na lata 2021-2026 , stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Blachowni.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Blachowni

Paweł Hreczański

Załącznik do uchwały Nr 181/XXXI/2021
Rady Miejskiej w Blachowni
z dnia 27 stycznia 2021 r.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Blachownia na lata 2021-2026

Blachownia 2021

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Podstawy prawne programu	3
III.	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	4
IV.	Skala zjawiska przemocy na terenie gminy Blachownia.....	7
V.	Zadania służb powołanych do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.....	10
VI.	Analiza SWOT	13
VII.	Cele programu	15
VIII.	Adresaci programu	16
IX.	Realizatorzy programu	16
X.	Źródła finansowania programu.....	17
XI.	Ewaluacja i monitoring programu	17

I. Wstęp

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, spełniającym względem niego określone funkcje, takie jak m.in. zaspokajanie potrzeby bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazywanie obowiązujących w społeczeństwie norm i wzorców zachowań oraz wartości. Rodzina kształtuje człowieka i przygotowuje go do życia w społeczeństwie. Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Przemoc w rodzinie zaburza jej funkcjonowanie naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie godności, szacunku i zaufania. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga podejmowania interdyscyplinarnych oddziaływań w stosunku do osób doświadczających przemocy w rodzinie, ale i do osób stosujących przemoc. W tym celu, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020, poz. 218.) tworzy się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Blachownia na lata 2021 – 2026. Program skierowany jest do mieszkańców gminy, a szczególnie rodzin i osób dotkniętych problemem przemocy, a także do pracowników instytucji obligowanych do przeciwdziałania tym negatywnym zjawiskom.

II. Podstawy prawne programu

1. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 218).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277).
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359).
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 30).
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).
9. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020.
10. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Śląskim na lata 2014 – 2020.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie zdefiniowana jest w artykule 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny, a także innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje:

- intencjonalność - działanie jest zamierzone i ma na celu kontrolowanie, podporządkowanie sobie drugiej osoby;
- dysproporcja sił - przewaga jednej ze stron (fizyczna, emocjonalna, intelektualna, ekonomiczna i społeczna);
- naruszenie praw i dóbr osobistych - wykorzystywanie przewagi siły naruszającej podstawowe prawa człowieka, np. prawo do nietykalności osobistej, godności;
- szkody i cierpienie - działanie przynoszące szkody fizyczne i psychiczne czasem również materialne.

Zjawisko przemocy jest problemem powszechnym, które może dotyczyć ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny, materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp. Osobą doznającą przemocy w rodzinie może być każdy szczególnie współmałżonkowie lub partnerzy (najczęściej kobiety), dzieci, osoby starsze, osoby chore i niepełnosprawne.

Przemoc w rodzinie może przyjmować następujące formy:

- przemoc fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej; zachowania powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko, np. bicie, popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, policzkowanie;
- przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej; zawiera przymus i groźby, np. obrażanie, wyzywanie, wyśmiewanie, szydzenie, okazywanie braku szacunku, poniżanie w obecności innych osób, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi, poddawanie stałej krytyce;
- przemoc seksualna - naruszenie intymności; zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić, np. wymuszanie pożycia seksualnego, obmacywanie, gwałt, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych;
- Przemoc ekonomiczna - pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto”, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów;
- zaniedbanie - zaniechanie, zaniedbanie, niezaspokojenie potrzeb narażające na utratę życia lub zdrowia i powodujące szkody na zdrowiu, w tym psychicznym. Ta forma przemocy stosowana jest szczególnie często w stosunku do dzieci, osób starszych, lub osób niepełnosprawnych, przez ich rodziców lub opiekunów czy domowników. Zaniedbanie przejawiać się może w różnych sferach życia, między innymi poprzez: niewłaściwe żywienie, zaniedbanie higieny, nieadekwatną do pory roku odzież, izolację, brak kontroli i pozostawianie bez należytej opieki przez dłuższy czas, zaniedbania stanu zdrowia, brak zainteresowania realizacją przez dziecko obowiązków szkolnych. Przemocą jest także chłód emocjonalny wobec dziecka czy osoby starszej/niepełnosprawnej, zaniedbywanie potrzeb emocjonalnych lub celowe utrudnianie zaspokojenia powyższych potrzeb.

Na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie ma wpływ wiele różnych czynników.

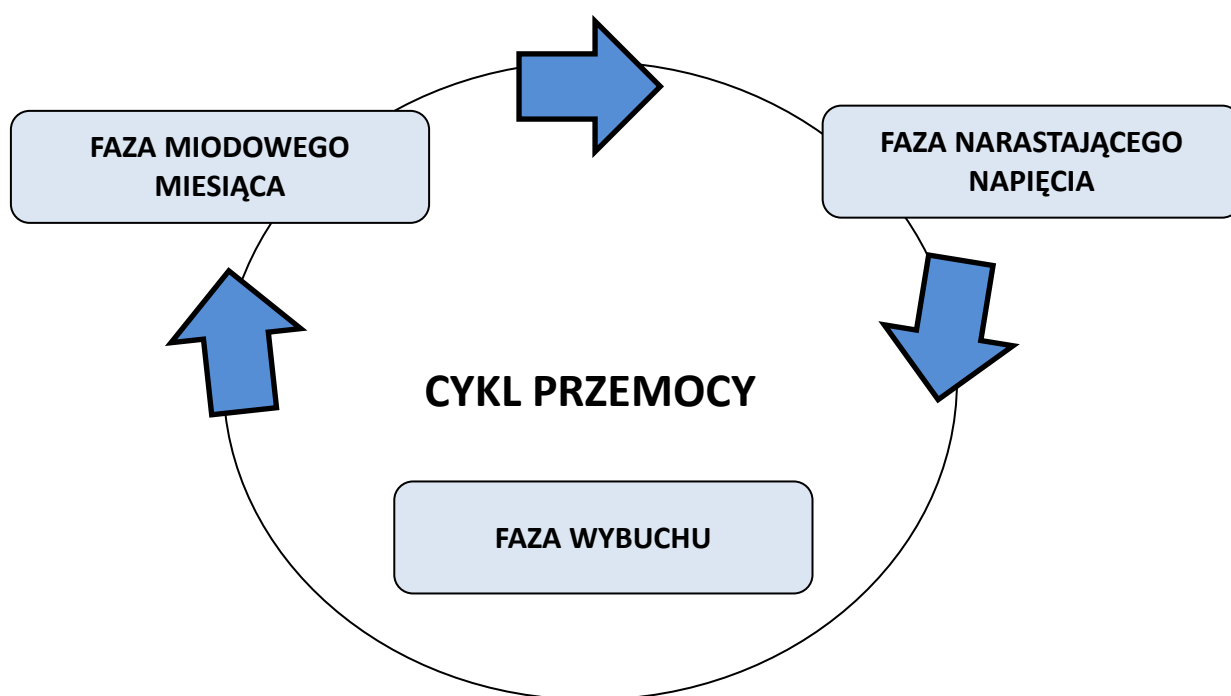
Prawdopodobieństwo jej wystąpienia zwiększają następujące czynniki:

- normy społeczne i kulturowe - w wielu środowiskach wciąż istnieje silne przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dziećmi, dominacji mężczyzn nad kobietami; nadal utrwalany jest wzorzec męczyzny silnego i przebojowego, mężczyzna ma być zdobywcą, a kobieta powinna być mu uległa; istnieje przyzwolenie na stosowanie kar cielesnych wobec dzieci; istotną siłę posiadają również normy związane z prywatnością rodziny – „brudy należy prać we własnym domu”, „nie mów nikomu, co dzieje się w domu”, „w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać”;
- status ekonomiczny – stres związany ze zbyt niskimi zarobkami, czy zagrożenie utratą pracy;
- alkoholizm – nadmierne spożywanie alkoholu; alkohol ogranicza możliwość kontroli własnego zachowania, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, powoduje zaburzenia percepcji i oceny rzeczywistości;
- dziedziczenie wzorca przemocy – bycie ofiarą lub świadkiem przemocy w dzieciństwie zwiększa prawdopodobieństwo stosowania przemocy w życiu dorosłym; osobowość osoby doznającej przemocy – tzw. dezadapcyjność, czyli brak zdolności jednostki do przystosowania się do zmieniających się warunków środowiskowych i utrzymywania optymalnego poziomu funkcjonowania psychospołecznego; jej przejawem są następujące cechy: przekonanie jednostki, że jest poza społecznością, nie jest jej częścią, lęk przed niepowodzeniami, pesymistyczna wizja przyszłości, brak wiary we własne możliwości, przekonanie, że nie mam na nic wpływu, że wszystko zależy od warunków zewnętrznych, poczucie osamotnienia, rezygnacja, zobojętnienie, nieśmiałość w kontaktach z innymi, sztuczność, nieszczerłość;
- osobowość sprawcy - chęć dominacji, wrodzona lub nabyta skłonność do agresji, nieufność, zazdrość, brak empatii, niska wrażliwość, niskie poczucie własnej wartości, obawa przed odrzuceniem i utratą rodziny.

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości.

Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

- faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Sprawca jest coraz bardziej poirytowany, prowokuje awantury, jest coraz bardziej agresywny. Ofiara próbuje naprawiać domową atmosferę, spełnia wszystkie oczekiwania osoby, która może ją skrzywdzić. Mimo to w relacji między nimi dominuje stres, frustracja, słaba komunikacja, napięcie. Są one tak silne, że stają się nie do wytrzymania i dochodzi do wybuchu – ostrej przemocy.
- faza wybuchu, czyli ostrej przemocy, która służy rozładowaniu negatywnych emocji (kłótnia, walka, pobicie, awantura). Zwykle agresje sprawcy wywołuje drobne wydarzenie, w wyniku, którego staje się on bardzo agresywny. Po akcie przemocy ofiara jest przerażona i nie może uwierzyć w to, co się wydarzyło. Często wzywa policję, poszukuje pomocy, podejmuje decyzję o opuszczeniu domu, o uruchomieniu sprawy rozwodowej lub karnej.
- Faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, który dostrzega, że posunął się za daleko i w związku z tym przeprasza, obiecuje, że nigdy więcej się to nie powtórzy. Próbuje się tłumaczyć, usprawiedliwiać, obiecuje poprawę, stara się naprawić szkody, które wyrządził, zachowuje się jak na początku znajomości lub zaraz po ślubie. Ofiara zaczyna wierzyć, że „wszystko będzie dobrze”, że sprawca się zmienił, jednak po pewnym czasie pomiędzy nią a sprawcą znowu pojawia się napięcie. Powyższe fazy następują kolejno po sobie, a w miarę upływu czasu przemoc w każdej kolejnej fazie jest coraz bardziej ostra i brutalna.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wysoce szkodliwym dla osoby jej doświadczającej. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, które występują bezpośrednio po akcie przemocy fizycznej lub seksualnej, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia. Należą do nich:

- zespół zaburzeń stresu pourazowego (PTSD) – PTSD objawia się: ponownym doświadczaniem traumatycznego przeżycia poprzez wspomnienia lub powracające koszmary senne; nadpobudliwością, problemami ze snem, trudnościami z koncentracją uwagi, z zapamitywaniem, drażliwością, złością, omdleniami, nadmierną czujnością; unikaniem rozmów na temat wydarzenia oraz miejsc i osób, związanych z przykrym doświadczeniem; PTSD diagnozuje się u około 60 % ofiar przemocy domowej;
- uzależnienia – wszelkie uzależnienia (alkoholizm, narkomania, lekomania), które dla ofiary przemocy są ucieczką od bólu fizycznego i psychicznego;
- zaburzenia depresyjne - obniżony nastrój, emocjonalne otępienie, niska samoocena, brak chęci do działania, negatywne myślenie o sobie, świecie, przyszłości;
- zaburzenia lękowe – odczuwanie lęku przed podjęciem działania, krytyką, odrzuceniem;
- wiktymizacja – przyjęcie tożsamości ofiary; ofiara przemocy, w skutek doznawania przemocy, podejmowania nieskutecznych prób obrony siebie, a także nieumiejętnych prób pomocy z zewnątrz, nabiera przekonania, że zasługuje na takie zachowanie

Zjawisko przemocy w rodzinie jest traktowane, jako poważny problem społeczny. Pomimo, że przemoc w rodzinie jest trudna do zdiagnozowania i rzadko ujawniana, przynosi ogromne szkody wszystkim osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy. Wpływa dezorganizująco na funkcjonowanie całej rodziny, zaburza prawidłowy rozwój dzieci, utrudnia adaptację do normalnych sytuacji społecznych. Wyzwała w osobach dotkniętych przemocą nieprawidłowe postrzeganie świata, brak zaufania do siebie i innych oraz wytworzenie nieprawidłowych mechanizmów adaptacyjnych.

IV. Skala zjawiska przemocy na terenie gminy Blachownia

Gmina Blachownia położona jest w zachodniej części powiatu częstochowskiego. Obszar gminy wynosi 67,21 km² i obejmuje sołectwa: Cisie, Konradów, Łojki, Nową i Starą Gorzelnię, Wyrazów. Siedzibą gminy jest miasto Blachownia leżące w obniżeniu Górnej Warty, nad rzeką Stradomką, ok. 15 km na zachód od Częstochowy. Z danych ewidencji ludności wynika, iż gminę Blachownia zamieszkuje 12 930 osób, z czego 6 806 to kobiety, a 6 124 to mężczyźni, 719 to dzieci do lat 6, a 1 543 dzieci i młodzież od 7 do 19 lat, osoby w wieku produkcyjnym to 7 732, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym to 3 167. W samym mieście Blachownia zamieszkuje 9 555 osób.

Na terenie gminy Blachownia przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemami nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie z reguły świadkami są jedynie członkowie najbliższej rodziny. Skalę zjawiska przemocy w rodzinie najlepiej oddaje liczba tzw. interwencji domowych, prowadzonych przez Policję.

Tabela 1. Interwencje domowe Policji w Blachowni w latach 2017 – 2019

	2017	2018	2019
Liczba interwencji przeprowadzonych przez Policję	278	247	213

Wykres 1. Interwencje domowe Policji w Blachowni w latach 2017 – 2019

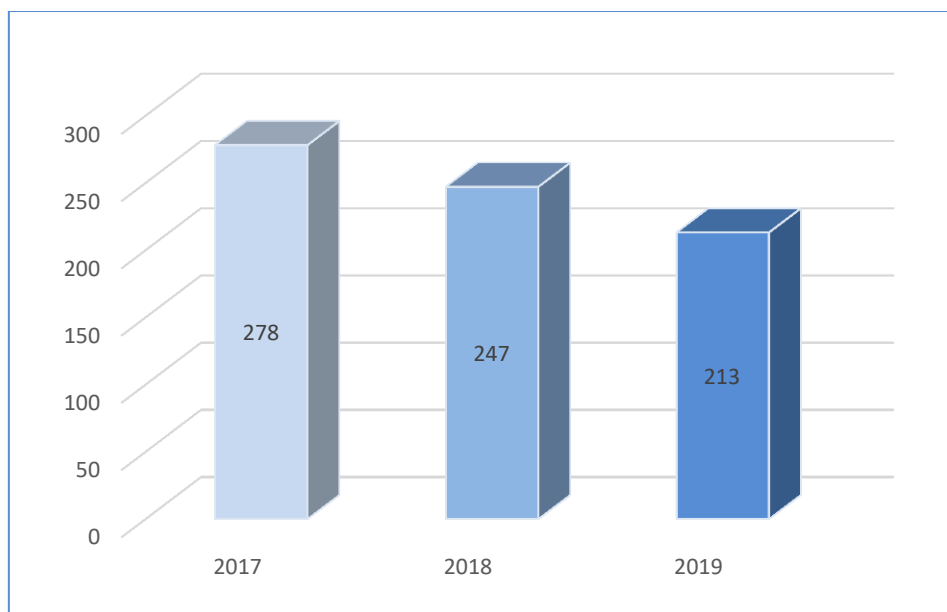

Tabela 2. Interwencje służb wobec stosowania przemocy w rodzinie w Blachowni w latach 2017 – 2019

	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieska Karta"	48	38	37
Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę "Niebieska Karta"	30	25	26
Liczba zakończonych procedur "Niebieska Karta" w tym z powodu:	37	29	23
ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	37	29	21
rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	0	0	2

Wykres 2. Interwencje służb wobec stosowania przemocy w rodzinie w Blachowni w latach 2017 – 2019

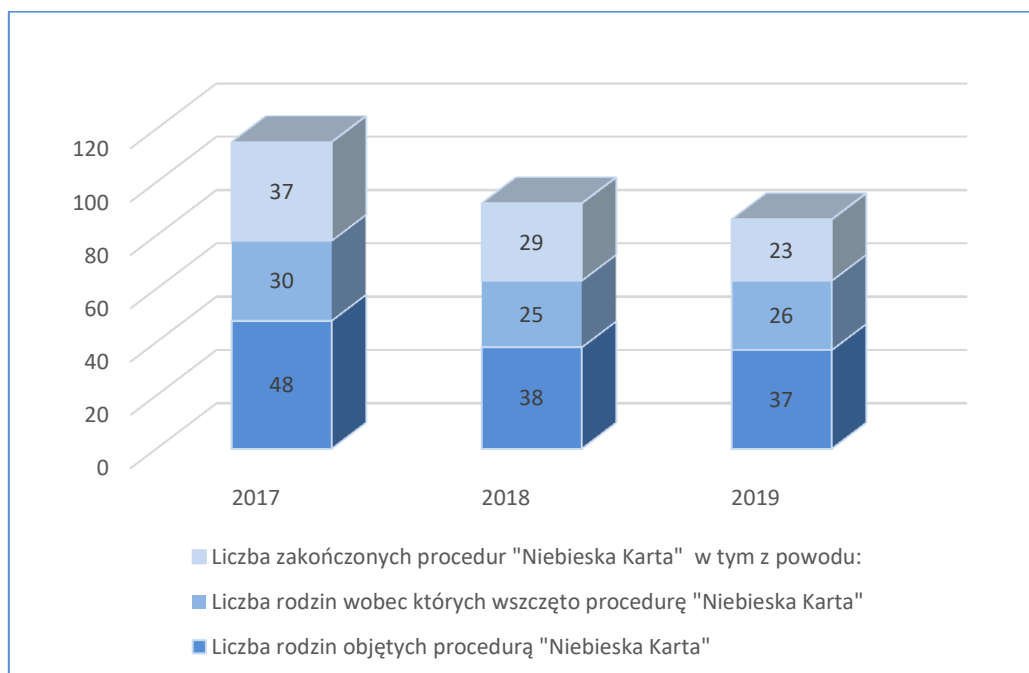

Tabela 3. Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2017 – 2019

	2017	2018	2019
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	5
Liczba utworzonych grup roboczych	51	42	73
Liczba posiedzeń grup roboczych	173	146	106
Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych	48	38	37
Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w tym:	155	120	81
kobiety	61	48	35
mężczyźni	59	46	37
dzieci	35	26	9

Wykres 3. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w Blachowni w latach 2017 – 2019

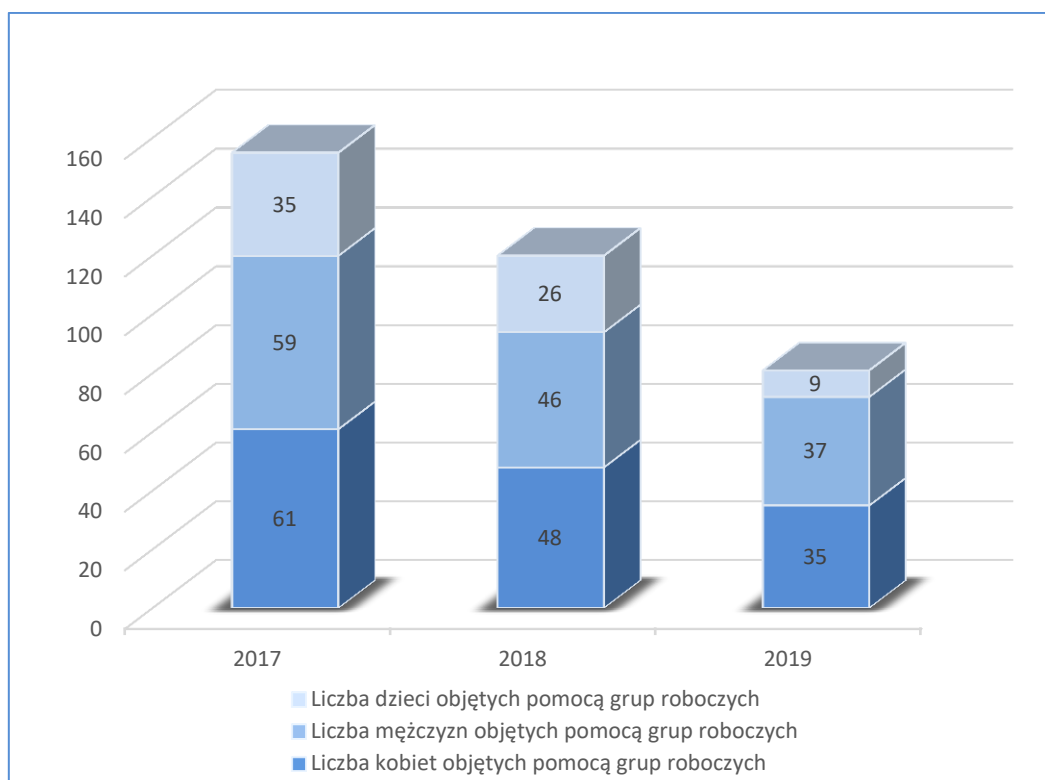
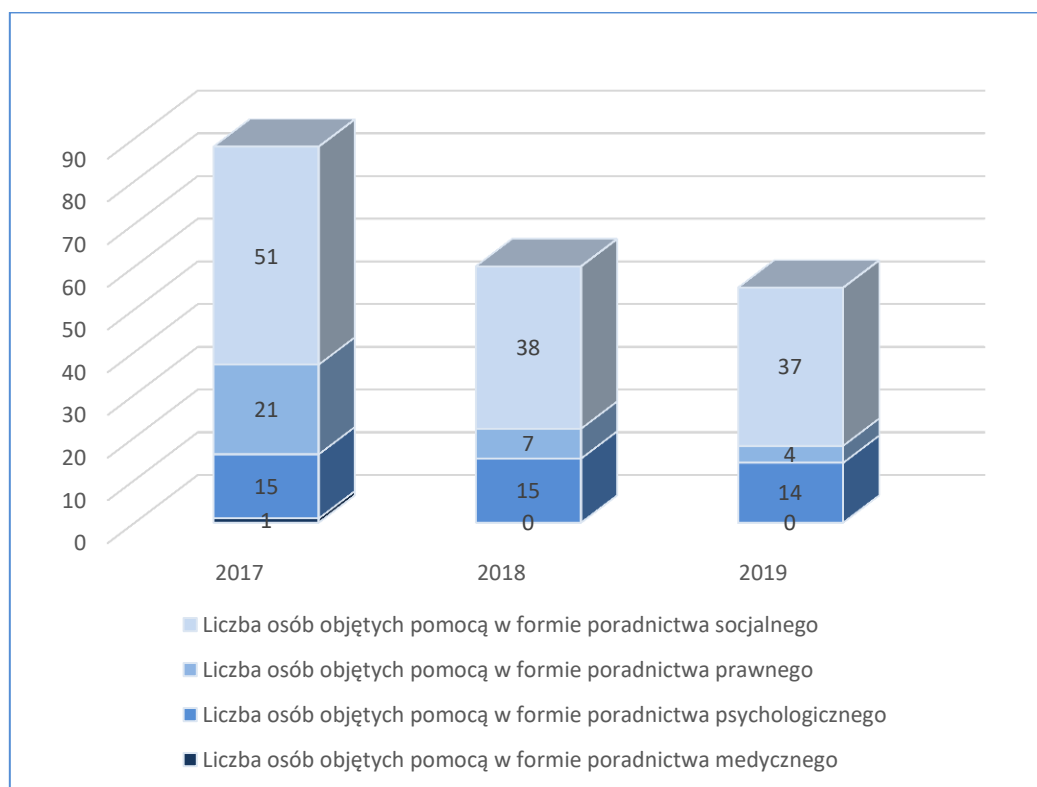

Tabela 4. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Blachowni w latach 2017 – 2019

	2017	2018	2019
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa w tym:	88	38	37
medycznego	1	0	0
psychologicznego	15	15	14
prawnego	21	7	4
socjalnego	51	38	37
zawodowego i rodzinnego	0	0	0

Wykres 4. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Blachowni w latach 2017 – 2019

V. Zadania służb powołanych do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Bardzo istotną rolę w realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie odgrywa współpraca służb, instytucji i organizacji pozarządowych. Współpraca wielu podmiotów wynika z założenia, że pomoc udzielana rodzinom powinna być kompleksowa. Pomoc musi uwzględniać aspekty życia osób krzywdzonych, jak i sprawców przemocy. Wsparcie oraz pomoc psychologiczną, socjalną,

materialną, często medyczną i prawną powinna otrzymać cała rodzina. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminę obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Zespół Interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Blachowni
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Policja
4. Oświata
5. Ochrona zdrowia
6. Kuratorzy sądowi

Tabela 5. Instytucje i organizacje oraz ich rola w realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Lp.	Instytucje	Zadania do realizacji
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Blachowni	– wszczęcie procedury „Niebieska Karta”; – praca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; – udział w pracach grup roboczych; – praca socjalna, w tym cykliczne wizyty w środowisku; – informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej; – skierowanie dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego; – powiadomienie sądu rodzinnego i opiekuńczego o sytuacji dzieci; – skierowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, do placówki dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności do specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; – przygotowanie indywidualnego planu pomocy; – monitorowanie efektów podjętych działań; – udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazuje miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc; – udzielanie pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych; – udzielanie pomocy rzeczowej np. przekazanie odzieży, żywności; – informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym; – w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamianie organów ścigania; – współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	– wszczęcie procedury „Niebieska Karta”; – praca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

	Alkoholowych	– udział w pracach grup roboczych; – skierowanie do udziału w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych; – informowanie o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddania osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do poddania się leczeniu odwykowemu; – skierowanie do udziału w grupie terapeutycznej; – skierowanie do udziału w grupie samopomocowej; – wnioskowanie do sądu rejonowego o zastosowanie, wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego; – współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
3.	Policja	– wszczęcie procedury „Niebieska Karta”; – praca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; – udział w pracach grup roboczych; – interwencja; – systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; – informowanie, że znęcanie się fizyczne i psychiczne jest przestępstwem i przedstawienie aspektów odpowiedzialności karnej; – wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa; – zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa; – podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy; – udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy; – wystąpienie do prokuratora z wnioskiem o zastosowanie właściwych środków zapobiegawczych; – współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
4.	Oświata	– wszczęcie procedury „Niebieska Karta”; – praca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; – udział w pracach grup roboczych; – objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub innej placówce, odpowiednio w formie: klasy terapeutycznej, zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym; – zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej - w przypadku uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych; – porady i konsultacje; – objęcie rodziców/opiekunów pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie: porad, konsultacji, warsztatów lub szkoleń,

		– pomoc materialna i jej rodzaj: wypoczynek wakacyjny, dożywianie, stypendium szkolne, zasiłek szkolny; – konsultacje w poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, skierowanie do pomocy terapeutycznej; – powiadomienie sądu rodzinnego i opiekuńczego o sytuacji dziecka; – informowanie rodzica/opiekuna o możliwości uzyskania pomocy oferowanej przez placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego; – współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
5.	Ochrona zdrowia	– wszczęcie procedury „Niebieska Karta”; – praca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; – udział w pracach grup roboczych; – skierowanie osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej ze wskazaniem, co do dalszych ewentualnych konsultacji medycznych; – skierowanie osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na konsultacje psychiatryczne; – skierowanie osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, do lekarza w celu uzyskania zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie; – wystawianie zaświadczeń lekarskich o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie; – współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
6.	Kuratorzy sądowi	– wszczęcie procedury „Niebieska Karta”; – praca w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; – udział w pracach grup roboczych; – sprawowanie dozoru lub nadzoru w rodzinie; – planowanie oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych podejmowanych wobec podopiecznych; – współpraca z rodziną w zakresie tych oddziaływań; – współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

VI. Analiza SWOT

Analiza SWOT (ang. Strengths - mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia) jest narzędziem do ustalenia celów strategicznych i wyznaczenia priorytetów, opiera się na diagnozie i systematyzuje poszczególne problemy, określając ich hierarchię. Na sporządzenie analizy SWOT pozwoliła opracowana diagnoza problemu zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Blachownia oraz zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy potrzeby i oczekiwania.

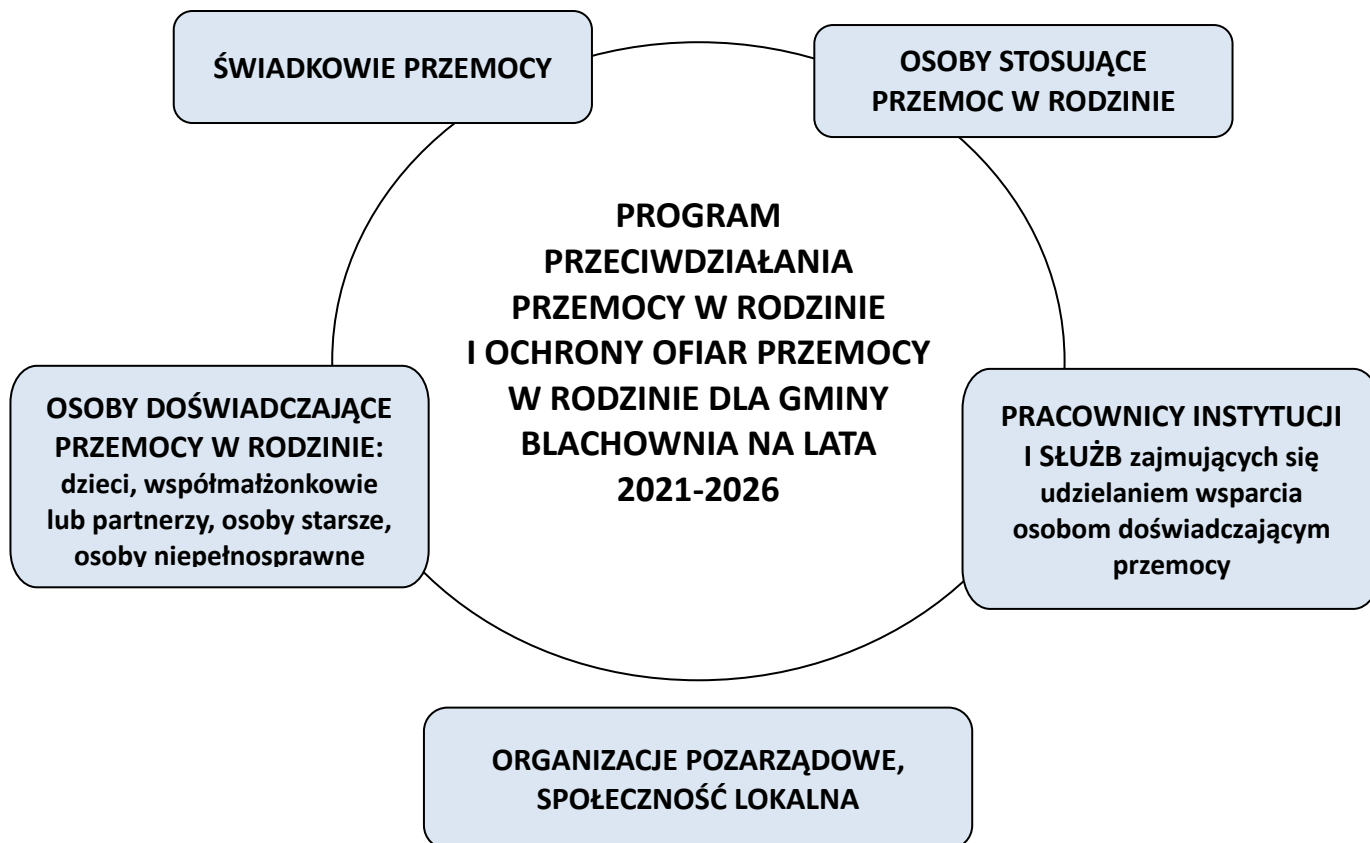
Mocne strony:	Słabe strony:
– istniejące uregulowania prawne m.in. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020; – ogólnopolskie oraz lokalne kampanie społeczne; – wzrost świadomości społecznej; – funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych; – odrębne stanowisko pracy pracownika socjalnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie; – dobra współpraca z instytucjami zajmującymi się zjawiskiem przeciwdziałania przemocy w rodzinie: policja, GKRPA, oświata, kuratorzy itp.; – działalność Punktu Konsultacyjnego; – wykorzystanie narzędzia, jakim jest procedura Niebieskiej Karty oraz wniosku do GKRPA o zastosowanie leczenia odwykowego.	– silne powiązanie zjawiska przemocy z innymi dysfunkcjami np. ubóstwem, chorobami psychicznymi, uzależnieniem, brakiem umiejętności wychowawczych itp.; – bierna postawa świadków przemocy; – niewystarczająca świadomość społeczna na temat zjawiska przemocy, możliwości jej zapobiegania i aktywnego reagowania na podejrzenie stosowania przemocy; – brak miejsc schronienia dla osób doświadczających przemocy, brak ośrodka interwencji kryzysowej; – brak narzędzia wykonawczego, wobec osób, co, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych; – zbyt mała dostępność specjalistów: psychologa, terapeuty, prawnika; – wypalenie zawodowe wywołane między innymi nadmiarem obowiązków zawodowych, przeżywaniem silnych emocji związanych z tematem przemocy w rodzinie i niską gratyfikacją.
Szanse:	Zagrożenia:
– udział osób, co, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w programach korekcyjno-edukacyjnych; – zwiększenie dostępności dla osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie do wsparcia psychologa, prawnika, pracownika socjalnego; – współpraca ze wszystkimi podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym z organizacjami pozarządowymi; – stałe podnoszenie kwalifikacji kadry działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy rodzinie; – możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania; – zmiany prawne umożliwiające skuteczność działań instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy rodzinie; – zmiana postaw społecznych; – zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	– brak zaufania do instytucji; – obawa przed stygmatyzacją, stereotypy; – poczucie bezkarności osób stosujących przemoc; – zbyt niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów; – brak chęci lub umiejętności wczesnego przewycięzania kryzysu w rodzinie; – niechęć do współpracy; – brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy; – ograniczone środki przeznaczane na walkę ze zjawiskiem przemocy; – brak dostępności na terenie gminy grup wsparcia dla osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

VII. Cele programu

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie i zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz udzielanie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy Blachownia.

Cel	Kierunki działań	Realizatorzy	Lata realizacji
I. Rozwijanie działań informacyjnych, profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Blachownia. 2. Systematyczna edukacja społeczności lokalnej. 3. Prowadzenie kampanii społecznych adresowanych do ogółu społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie MOPS GKRPA Oświata Policja Służba zdrowia Kuratorzy	2021-2026
II. Pomoc i wsparcie dla osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.	1. Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychospołecznej, prawnej. 2. Zwiększenie skuteczności pomocy. 3. Oddziaływanie poprzez edukację na osoby, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie MOPS GKRPA Oświata Policja Służba zdrowia Kuratorzy	2021-2026
III. Oddziaływanie na osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.	1. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych w przypadku osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. 2. Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, psychospołecznej oraz profilaktyka uzależnień. 3. Oddziaływanie poprzez edukację na osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie MOPS GKRPA Oświata Policja Służba zdrowia Kuratorzy	2021-2026
IV. Podnoszenie kompetencji i profesjonalizacja kadry służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	1. Zwiększenie dostępu do wiedzy i rozwijanie umiejętności osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Zapewnienie dostępności do pomocy psychologicznej dla osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie MOPS GKRPA Oświata Policja Służba zdrowia Kuratorzy	2021-2026

VIII. Adresaci programu

IX. Realizatorzy programu

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie została przewidziana na lata 2021 – 2026. Odpowiedzialnym za jego wdrażanie jest Burmistrz Blachowni, a poszczególne działania będą realizowane przez:

1. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Blachowni;
3. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Blachowni;
4. Komisariat Policji w Blachowni;
5. Placówki oświatowe;
6. Służbę zdrowia;
7. Kuratorów.

X. Źródła finansowania programu

Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszym Programie będą pochodzić głównie z budżetu Gminy.

XI. Ewaluacja i monitoring programu

Ocena i monitoring realizowanych działań odbywać się będzie na podstawie analizy stopnia osiągniętych celów. Monitorowanie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Blachownia na lata 2021-2026 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji kierunków działań ujętych w programie. Informacje te w formie sprawozdania przedkładane będą Burmistrzowi Blachowni do dnia 30 kwietnia każdego roku za rok poprzedni. Na podstawie danych zebranych w ramach monitoringu, w razie potrzeby, dokonana zostanie ewaluacja celów i działań Programu. Program ma charakter otwarty, tzn. dopuszcza się jego rozszerzenie o dodatkowe rozwiązania lub modyfikację zaproponowanych działań stosownie do możliwości i pojawiających się potrzeb.